

**REFLECȚII PRIVIND IMPORTANȚA
ȘI CONȚINUTUL SARCINILOR
ACTIVITĂȚII SPECIALE DE
INVESTIGAȚII PREVĂZUTE ÎN ART. 2
AL LEGII NR. 59/2012
AL REPUBLICII MOLDOVA***

Boris GLAVAN,
doctor în drept, conferențiar universitar

**REFLECTIONS ON THE IMPORTANCE
AND CONTENT OF THE TASKS OF THE
SPECIAL INVESTIGATION ACTIVITY
PROVIDED FOR IN ARTICLE 2 OF THE
LAW NO.59/2012 OF THE REPUBLIC
OF MOLDOVA***

Boris GLAVAN,
PhD, associate professor

Lucrarea este consacrată unui domeniu de cercetare foarte sensibil și totodată cu un potențial extrem de valoros în ceea ce privește protejarea și asigurarea valorilor constituționale (viața și sănătatea persoanei, securitatea cetățeanului și a statului, ordinea publică, drepturile și interesele legitime ale omului) prin aplicarea netransparentă a unui set de instrumente juridice specifice, fiind vorba despre activitatea specială de investigație. Realizarea acestui scop important asumat de către stat implică o totalitate de sarcini, îndeplinirea cărora este încredințată subdiviziunilor specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Administrației Naționale a Penitenciarelor. Succesul în activitatea serviciilor specializate în vederea realizării atribuțiilor stabilite depinde, întâi de toate, de înțelegerea conținutului informațional al sarcinilor ce le revin. În cele ce urmează vom discuta anume despre importanța și conținutul acestui gen de sarcini prevăzute în art.2 al Legii nr.59/2012.

Cuvinte-cheie: activitate specială de investigații, măsuri speciale de investigații, sarcini ale activității speciale de investigații, ofițer de investigații.

The paper is dedicated to a very sensitive field of research and, at the same time, with an extremely valuable potential in terms of protecting and ensuring constitutional values (life and health of the person, security of the citizen and the state, public order, human rights and legitimate interests) by the non-transparent application of a set of specific legal instruments, being about the special investigation activity. Achieving this important goal assumed by the state involves a totality of tasks which are entrusted to the specialized subdivisions of the Ministry of Internal Affairs, Ministry of Defense, National Anticorruption Center, Intelligence and Security Service, State Protection and Guard Service, Customs Service, State Tax Service and the National Administration of Penitentiaries. The success in the activity of the specialized services in order to accomplish the established attributions depends, first of all, on the understanding of the informational content of the tasks incumbent on them. In the following we will discuss the importance and content of this type of tasks provided in Article 2 of Law no. 59/2012.

Keywords: special investigation activity, special investigation measures, tasks of the special investigation activity, investigation officer.

Introducere. Activitatea specială de investigații este o ramură de drept în formare în jurul căreia se poartă discuții aprinse atât printre teoreticieni, cât și printre practicieni. De cele mai multe ori, discuțiile devin foarte controver-

Introduction. The special investigation activity is a branch of law in formation around which heated discussions are held among both theorists and practitioners. Most of the time, the discussions become very controversial and

*Articolul este elaborat în cadrul Proiectului de cercetare „Abordări conceptuale privind activitatea specială de investigații în condițiile statului de drept”, cifrul 22.00208.8007.07/PD I, susținut din bugetul de stat.

The article was elaborated within the Research Project “Conceptual Approaches Regarding the Special Activity of Investigations under the Rule of Law”, number 22.00208.8007.07 / PD I, supported from the state budget.

sate și s-ar părea că nu mai au sfârșit. Motive pentru lipsă de consens sunt multe sau poate chiar foarte multe. De la folosirea aceluiași termen, dar cu sens diferit, până la idei care subminează autonomia și chiar existența activității speciale ca ramură de drept. În teoria și în practica judiciară activitatea specială de investigații este privită strict prin prisma combaterii criminalității, apreciindu-i în acest fel doar funcția de asigurare a procesului penal, fără a lua în calcul faptul că pe lângă această funcție activitatea specială de investigații îndeplinește și altele, nu mai puțin importante ce rezultă din conținutul sarcinilor care-i revin, fiind vorba de asigurarea securității cetățenilor care respectă legea, precum și de asigurarea securității statului prin relevarea și înlăturarea amenințărilor corespunzătoare. Lipsa de claritate privind conținutul sarcinilor atribuite activității speciale de investigații are ca efect nu doar diminuarea potențialului de asigurare a securității cetățeanului onest și a statului, ci și diminuarea potențialului de combatere a criminalității și asigurare a procesului penal în general. În cele ce urmează se va încerca explicarea structurii sistemului de sarcini prevăzute în art.2 al Legii nr.59/2012, elucidarea raportului dintre acestea, precum și descoperirea conținutului fiecărei sarcini aparte.

Metodologia studiului cuprinde metodele tradiționale de cercetare: logică, analiză și sinteză, deducție și inducție, observație și comparație. În baza analizei legislației naționale, a literaturii de specialitate și a propriei experiențe sunt formulate concluziile pertinente.

Rezultate obținute și discuții. Întreg spectrul de sarcini ale activității speciale de investigații, de îndeplinirea cărora este legată realizarea scopului de asigurare și protecție a valorilor constituționale (viața și sănătatea persoanei, securitatea cetățeanului și a statului, ordinea publică, drepturile și interesele legitime ale omului)[1, p.168], este prevăzut în art.2 al Legii nr.59/2012:

1. relevarea atentatelor criminale, prevenirea, curmarea infracțiunilor și identificarea persoanelor care le organizează și/sau le comit;
2. descoperirea și cercetarea infracțiunilor;
3. căutarea persoanelor dispărute fără urmă ori a celor care se ascund de organele de urmărire penală sau de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei;
4. depistarea bunurilor provenite din

it would seem that they are not over. The reasons for the lack of consensus are many or they could even be much more, from using the same terms but with a different meaning to ideas that undermine autonomy and even the existence of special activity as a branch of law. In theory, but also in judicial practice, the special investigation activity is strictly viewed in terms of combating crime, thus appreciating only the function of ensuring the criminal process, without taking into account the fact that in addition to this function the special investigation activity also fulfills others no less important resulting from the content of its tasks, it is about ensuring the security of law-abiding citizens, as well as to ensure the security of the state by revealing and removing the appropriate threats. The lack of clarity on the content of the tasks assigned to the special investigation activity has the effect not only of diminishing the potential to ensure the security of the honest citizen and the state, but also of diminishing the potential to fight crime and ensure the criminal process in general. In the following we will try to explain the structure of the task system provided in art. 2 of Law no. 59/2012, to elucidate the relationship between them, as well as to discover the content of each separate task.

The study methodology includes traditional research methods: logic, analysis and synthesis, deduction and induction, observation and comparison. Based on the analysis of the national legislation, the specialized literature and one's own experience, the relevant conclusions are formulated.

Results obtained and discussions. The whole spectrum of tasks of the special investigation activity, the fulfillment of which is related to the achievement of the purpose of ensuring and protecting constitutional values (life and health of the person, security of the citizen and the state, public order, human rights and legitimate interests) [1, p .168], is provided in art.2 of Law no.59 / 2012:

1. Detecting criminal attacks, preventing, stopping crimes and identifying the persons who organize and / or commit them;
2. Discovery and investigation of crimes;
3. The search for missing persons or those who are hiding from the criminal inves-

activități ilegale și colectarea probelor privind aceste bunuri;

5. colectarea de informații despre posibile evenimente și/sau acțiuni ce ar putea pune în pericol securitatea statului.

O privire de ansamblu a acestor sarcini ne oferă posibilitatea să înțelegem că ele sunt așezate într-o anumită ordine logică și sunt sistematizate în grupuri în funcție de anumite criterii care privesc succesiunea, semnificația și singularitatea lor. Toate sarcinile activității speciale de investigații sunt interconectate și interdependente în același timp. Fiecare sarcină dispune de autonomie și are propriul conținut, determinat fiind de modalitatea și semnificația juridică de soluționare a unui anumit gen de probleme.

De observat că obiectul de cercetare nu cuprinde doar cinci sarcini, cum s-ar părea la prima vedere, dar cinci grupe de sarcini, fiecare grupă fiind specifică și având propriile trăsături.

Prima grupă de sarcini este alcătuită din totalitatea acțiunilor de reacție ale serviciilor specializate la mecanismul actului infracțional în faza preinfracțională ce cuprinde lanțul verigilor de până la comiterea de facto a infracțiunii.

Grupa a doua de sarcini cuprinde activitățile de ripostă ale serviciilor specializate care au loc în faza postinfracțională, adică la etapa de după comiterea infracțiunii. Aici sunt concentrate acțiunile de identificare a persoanei care a comis infracțiunea și stabilirea tuturor circumstanțelor legate de *modus operandi*.

Următoarea grupă de sarcini întrunește acțiunile de căutare a persoanelor care au comis infracțiunea și a căror identitate este deja cunoscută, dar care se eschivează de la urmărirea penală ori de la executarea pedepsei. Tot aici sunt concentrate și activitățile de căutare a persoanelor dispărute fără urmă.

Cea de a patra grupă de sarcini cuprinde acțiunile de depistare a bunurilor provenite din activități ilegale.

Ultima grupă de sarcini, dar nu și ultima ca importanță, cuprinde acțiuni de relevare a amenințărilor la adresa securității statului.

În general, vorbind de importanța sarcinilor, trebuie menționat faptul că fiecare este importantă în felul său și are propria contribuție la atingerea scopului activității speciale de investigații. Nerealizarea unei sarcini echivalează cu nerealizarea deplină a scopului propus.

tigation bodies or the court or are evading the execution of the sentence;

4. Detecting goods from illegal activities and collecting evidence on these goods;

5. Collecting information about possible events and / or actions that could endanger the security of the state.

An overview of these tasks gives us the opportunity to understand that they are arranged in a certain logical order and are systematized in groups according to certain criteria regarding their succession, significance and uniqueness. All tasks of the special investigation activity are interconnected and interdependent at the same time. Each task has its own autonomy and has its own content, determined by the way and legal significance of solving a certain type of problem.

It should be noted that the object of research does not include only five tasks, as it would seem at first sight, but five groups of tasks, each group being specific and having its own features.

The first group of tasks consists of all the reactions of the specialized services to the mechanism of the criminal act in the pre-criminal phase, which includes the chain of links up to the *de facto* commission of the crime.

The second group of tasks includes the response activities of the specialized services that take place in the post-criminal phase, i.e. at the stage after the commission of the crime. Here are concentrated the actions of identifying the person who committed the crime and establishing all the circumstances related to the *modus operandi*.

The following task force brings together the search for the perpetrators of the crime and whose identity is already known but which avoids criminal prosecution or the execution of the sentence. The search for missing persons is also concentrated here.

The fourth group of tasks includes actions to detect assets arising from illegal activities.

The last group of tasks, but not the least in importance, includes actions to reveal threats to state security.

Generally speaking about the importance of tasks, it should be noted that each task is important in its own way and has its own contri-

La drept vorbind, astăzi legislația națională pune accent pe realizarea celei de a doua grupe de sarcini, focalizând potențialul activității speciale de investigații mai mult spre descoperirea și cercetarea infracțiunilor, decât spre îndeplinirea celorlalte sarcini[2]. Această situație se înscrie perfect în opera politicii penale axate pe caracterul represiv de reglementare a raporturilor sociale de conflict, ceea ce a și focalizat atenția spre realizarea sarcinilor postdelictum ale activității speciale de investigații. De observat că politica penală occidentală, cel puțin din ultima perioadă, acordă mai multă atenție măsurilor de prevenire a criminalității, decât măsurilor de reprimare. Tot mai multă lume începe să înțeleagă că este mai convenabil și mai econom să prevenim infracțiunile și să înlăturăm pericolele care amenință securitatea cetățeanului și a statului, decât să luptăm cu consecințele care nu de puține ori sunt foarte mari și irecuperabile.

Așadar, **prima grupă** cuprinde trei sarcini distincte și totodată consecutive:

- *relevarea atentatelor criminale;*
- *prevenirea infracțiunilor;*
- *curmarea infracțiunilor.*

Fiecare dintre aceste sarcini presupune și *identificarea persoanelor care le organizează și/sau le comit.*

Pentru înțelegerea rațiunii legiuitorului la alcătuirea acestei grupe, precum și a următoareii grupe de sarcini este indicat să ne reamintim anumite detalii legate de mecanismul actului infracțional. Mai cu seamă, acesta se observă în infracțiunile comise cu premeditare, adică atunci când infracțiunea a fost în mod conștient planificată de subiectul infracțiunii, înainte să intervină momentul realizării intenției criminale[3, p.173-195; 4, p.59].

Din punct de vedere criminologic, mecanismul unei infracțiuni premeditate în forma sa cea mai completă include trei verigi principale:

- 1) motivarea infracțiunii;
- 2) luarea deciziei și planificarea acțiunilor infracționale;
- 3) săvârșirea infracțiunii și survenirea consecințelor social-periculoase.

Prima verigă, motivația, decurge ca un impuls nervos intern, ca o forță lăuntrică a organismului uman și acționează sub influența necesității. Să ne amintim de puterea de influență a necesităților vitale ale omului: foamea, setea, somnul, sexualitatea. Unii oameni

contribuie la atingerea scopului activității speciale de investigații. Eșecul în realizarea unei sarcini este echivalent cu eșecul în atingerea scopului.

Frankly speaking, today the national legislation emphasizes the accomplishment of the second group of tasks, mostly focusing the potential of the special investigation activity on the discovery and investigation of crimes than on the fulfillment of other tasks [2]. This situation is perfectly in line with the work of the criminal policy focused on the repressive nature of the regulation of social relations of conflict, which focused its attention on the accomplishment of the post-crime tasks of the special investigation activity. It should be noted that Western criminal policy, at least in recent times, has paid more attention to crime prevention measures than to crackdowns. More and more people are beginning to understand that it is more convenient and economical to prevent crime and remove the dangers that threaten the security of the citizen and the state than to fight the consequences that are often very large and irretrievable.

The **first group** therefore comprises three distinct and at the same time consecutive tasks:

- *detection of criminal encroachments;*
- *crime prevention;*
- *cessation of crimes.*

Each of these tasks also involves identifying the persons who organize and/or commit them.

In order to understand the reason of the legislator in composing this, as well as the next group of tasks, it is advisable to remember certain details related to the mechanism of the criminal act. In particular, it is observed in premeditated crimes, i.e. when the crime was consciously planned by the subject of the crime before the moment of realization of the criminal intent [3, p.173-195; 4, p.59].

From a criminological point of view, the mechanism of a premeditated offence in its most complete form includes three main links:

- 1) Motivation of the crime;
- 2) Decision making and planning of criminal actions;
- 3) Committing the crime and occurring the social-dangerous consequences.

își pot tempera necesitățile, în timp ce alții sunt gata să omoare pe altcineva pentru o fărâmă de pâine, doar pentru a-și potoli foamea.

Motivația în cea de-a doua verigă a mecanismului comportamentului infracțional se concretizează într-un plan de comitere a unei infracțiuni. Subiectul determină scopurile și obiectele imediate ale acțiunilor sale, precum și mijloacele, locul și timpul săvârșirii acțiunilor și ia deciziile corespunzătoare. În această etapă, influența factorilor externi este și mai vizibilă. Pot fi atât de puternice, încât să schimbe intențiile criminale în favoarea celor legale.

A treia verigă constă în săvârșirea directă a unei infracțiuni. Această verigă cuprinde atât acțiunile, precum și inacțiunile penale ale unei persoane, cât și survenirea rezultatului penal. Aici, comportamentul criminal coincide cu infracțiunea ca fapt extern al unei acțiuni periculoase și ilegale din punct de vedere social [5, p.36].

Analiza conținutului și caracteristicilor de funcționare a mecanismului comportamentului infracțional individual prezintă interes, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. În termeni științifici, analiza este importantă pentru că descoperă trăsăturile de personalitate ale infractorului și acele aspecte ale mediului social care formează cauzele și condițiile ce contribuie la comiterea infracțiunilor. În termeni practici, aceasta ajută la determinarea măsurilor care pot preveni o infracțiune, schimbarea direcției personalității infractorului [6].

Din perspectiva dreptului penal, mecanismul actului infracțional poate fi văzut prin prisma prevederilor referitoare la pregătirea și tentativa de infracțiune (art.26 și 27 CP) și prevederilor din partea specială a Codului penal. De observat că activitățile de pregătire și cele de tentativă de infracțiune au loc la etapa de până la săvârșirea de facto a infracțiunii, ceea ce corespunde celei de a doua etape a mecanismului actului infracțional – planificarea acțiunilor infracționale și luarea deciziei. Politica penală, în acest caz, este orientată spre prevenirea infracțiunilor, adică spre încurajarea făptuitorului să renunțe benevol la ideea de a comite infracțiunea, neincriminând acțiunile de dinaintea acestui moment. Problema este că nici organele statului nu întotdeauna dispun de informațiile necesare pentru a interveni și a întrerupe acțiunile preparatorii sau de tentativă. Prin urmare, legiuitorul a condiționat incrimina-

The first link, motivation, flows as an internal nerve impulse, as an inner force of the human body and acts under the influence of necessity. Let us remember the power of influence of the vital necessities of man: hunger, thirst, sleep, sexuality. Some people can temper their needs while others are ready to kill someone else for a piece of bread just to satisfy their hunger.

The motivation in the second link of the mechanism of criminal behavior is materialized in a plan to commit a crime. The subject determines the immediate aims and objects of his actions, as well as the means, place and time of the actions and makes the appropriate decisions. At this stage, the influence of external factors is even more visible. They can be so powerful as to change criminal intentions in favor of legal ones.

The third link is the direct commission of an offense. This link includes both the actions and the criminal inactions of a person, as well as the occurrence of the criminal result. Here, criminal behavior coincides with the crime as an external fact of a dangerous and socially illegal action [5, p.36].

The analysis of the content and functioning characteristics of the mechanism of individual criminal behavior is of interest, both theoretically and practically. In scientific terms, it is important because it reveals the personality traits of the offender and those aspects of the social environment that form the causes and conditions that contribute to the commission of crimes. In practical terms, it helps to determine the measures that can prevent a crime, changing the direction of the offender's personality [6].

From the perspective of criminal law, the mechanism of the criminal act can be seen in the light of the provisions regarding the preparation and attempted crime (art. 26 and 27 of the Criminal Code) and the provisions of the special part of the Criminal Code. It should be noted that the activities of preparation and attempted crime take place at the stage until the *de facto* commission of the crime, which corresponds to the second stage of the mechanism of the criminal act - planning criminal actions and decision making. Criminal policy, in this case, is

rea acțiunilor de pregătire și tentativă în funcție de factorul intern sau extern care a dus la întreruperea respectivelor acțiuni, inclusiv inacțiuni (în continuare va fi folosit cuvântul *acțiuni*). Atunci când întreruperea acțiunilor de pregătire și tentativă este determinată de propria voință a făptuitorului, asemenea acțiuni nu vor fi incriminate, dar dacă ele vor fi întrerupte din alte cauze care nu depind de voința făptuitorului, reținerea persoanei de exemplu, atunci astfel de acțiuni vor fi considerate infracțiuni formale.

Desigur că statul, în calitatea sa de garant al valorilor constituționale, este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru prevenirea și curmarea infracțiunilor. Ar fi prea puțin ca prevenirea infracțiunilor să se reducă doar la încurajarea făptuitorilor să renunțe benevol la săvârșirea infracțiunilor, deși și această măsură de prevenire este foarte importantă. Totuși, crearea organelor competente menite să intervină la etapa preinfracțională și să nu admită comiterea infracțiunii este o formă de prevenire mult mai eficientă. Dar și mai important este ca aceste organe să dispună de instrumentarul juridic adecvat pentru culegerea operativă a informațiilor necesare ce le-ar permite să intervină la momentul oportun și să nu admită comiterea infracțiunilor. Acestei ordini de idei se înscriu sarcinile activității speciale de investigații din prima grupă: relevarea atentatelor criminale, prevenirea, curmarea infracțiunilor și identificarea persoanelor care le organizează și/sau le comit.

1.1 Relevarea atentatelor criminale ca sarcină independentă în cadrul activității speciale de investigații implică stabilirea, în primul rând, a acelor acțiuni a mecanismului actului infracțional de până la cea de a treia verigă, adică până la comiterea infracțiunii. De obicei dorințele, motivele, scopul și chiar acțiunile preparatorii ale mecanismului actului infracțional sunt ținute în taină, iar scoaterea lor la iveală, adică relevarea lor este un proces foarte complex și consumator de timp, care necesită măiestrie și abilități profesionale privind utilizarea cu pricepere a forțelor, mijloacelor și metodelor activității speciale de investigații. În acest sens, sau mai bine zis inclusiv pentru realizarea acestei sarcini, legiuitorul a prevăzut un set de măsuri speciale de investigații, instrumente viabile de lucru în cadrul activității speciale de investigații.

aimed at preventing crime, i.e. at encouraging the perpetrator to voluntarily give up the idea of committing the crime, without incriminating the actions before this moment. The problem is that the state bodies do not always have the necessary information to intervene and interrupt the preparatory or attempted actions. Therefore, the legislator conditioned the criminalization of the preparatory and attempted actions according to the internal or external factor that led to the interruption of those actions, including inactions (the word *actions* will be used below). When the interruption of the preparatory and attempted actions is determined by the perpetrator's own will, such actions will not be incriminated, but if they are interrupted for other reasons beyond the control of the perpetrator, the detention of the person, for example, then such actions would be considered formal offenses.

Of course, the state, in its capacity as guarantor of constitutional values, is obliged to take all necessary measures to prevent and put an end to crime. It would be too little for crime prevention to be limited to encouraging perpetrators to voluntarily give up committing crimes, although this measure of prevention is also very important. However, the creation of competent bodies to intervene in the pre-crime phase and not to commit the crime is a much more effective form of crime prevention. But even more important is that these bodies have the appropriate legal instruments for the operative collection of the necessary information that would allow them to intervene at the right time and not to admit the commission of crimes. This order of ideas includes the tasks of the special investigation activity in the first group: the detection of criminal attacks, the prevention, and the cessation of crimes and the identification of the persons who organize and / or commit them.

1.1 The detection of criminal attacks as an independent task in the special investigative activity involves the establishment, first of all, of those actions of the mechanism of the criminal act up to the third link, i.e. until the commission of the crime. Usually the desires, motives, purpose and even preparatory actions of the mechanism of the criminal act are kept

Relevarea atentatelor criminale doar prin procedeele procesuale tradiționale este extrem de dificilă sau chiar imposibilă. Tocmai această împrejurare face necesară aplicarea în procesul de combatere a criminalității a întregului spectru de posibilități investigativ-operative prevăzute de legislația în vigoare.

Chiar din primii pași de legiferare a activității speciale/operative de investigații, profesorul rus E.A. Dolya a remarcat foarte corect că protecția persoanei, a societății și a statului împotriva atentatelor criminale, la comiterea cărora sunt aplicate procedee, metode și mijloace tehnice speciale, specialiști pentru pregătirea, săvârșirea și camuflarea activităților infracționale, este foarte și foarte dificilă și adesea chiar imposibilă fără utilizarea activă a potențialului activității speciale de investigații și a rezultatelor acesteia în procesul penal[7, p.3].

Influențarea asupra actului criminal în vederea stopării lui prin metodele publice și secrete ale activității speciale de investigații este o măsură absolut necesară de protecție a societății și a statului. Societatea și statul nu numai că au aprobat utilizarea unui sistem de măsuri operative de investigații împotriva persoanelor care pregătesc și comit atentate criminale, dar au obligat pe reprezentanții săi (ofițeri de investigație) să desfășoare astfel de activități[8, p.12].

Activitatea specială de investigații nu ar trebui să vizeze orice faptă ilegală, ci doar cele comise în condiții de latență. Scopurile oricărei activități determină specificul aplicării metodelor și mijloacelor de realizare a acestora. Natura latentă a actelor ilegale dictează necesitatea obiectivă de aplicare a măsurilor speciale (secrete) adecvate, fără de care este imposibil să se atingă scopul urmărit. În consecință, esența funcțională a activității speciale de investigații este determinată de sistemul de metode și mijloace conspirative.

În literatura de specialitate s-a punctat foarte corect asupra faptului că nicio altă activitate a organelor de ocrotire a normelor de drept nu are oportunități mai eficiente de relevare și prevenire a infracțiunilor premeditate, precum are activitatea specială de investigații, ceea ce-i conferă un nivel ridicat de importanță din punct de vedere social și juridic[9, p.22].

În al doilea rând, relevarea atentatelor

secret and revealing them, i.e. revealing them is a very complex and time consuming process, which requires skill and professional aptitudes in the skillful use of forces, the means and methods of the special investigation activity. In this sense, or rather also for the accomplishment of this task, the legislator provided for a set of special investigative measures, viable tools of work within the special investigative activity.

Detecting criminal attacks only through traditional procedural procedures is extremely difficult or even impossible. Precisely this circumstance makes it necessary to apply in the process of combating crime the full spectrum of investigative-operational possibilities provided by the legislation in force.

Even from the first steps of legislating the special / operative activity of investigations, the Russian professor Dolya E.A. noted very correctly that the protection of individuals, society and the state against criminal attacks, in the commission of which special procedures, methods and technical means are applied, specialists in the preparation, commissioning and camouflage of criminal activities, is very, very difficult and often impossible without active use of the potential of the special investigation activity and its results in criminal proceedings [7, p.3].

Influencing the criminal act in order to stop it through public and secret methods of special investigative activity is an absolutely necessary measure to protect society and the state. The society and the state besides the approval of the use of a system of operative measures of investigations against persons preparing and committing criminal attacks, also obliged its representatives (investigating officers) to carry out such activities [8, p.12].

The special investigative activity should not cover any illegal acts, but only those committed under latency. The aims of any activity determine the specifics of the application of the methods and means of their realization. The latent nature of illegal acts dictates the objective need to apply appropriate special (secret) measures, without which it is impossible to achieve the intended purpose. Consequently, the functional essence of the special investigative activity is determined by the system of

criminale presupune și demascarea faptelor criminale latente, despre existența cărora nu se cunoaște în baza surselor oficiale [10, p.173]. Conform estimărilor efectuate de criminologi, nivelul criminalității latente, denumită și criminalitatea neagră sau ocultă, depășește de câteva ori numărul infracțiunilor înregistrate oficial [11, p.189].

O parte considerabilă de infracțiuni rămân latente pentru că victimele, neavând încredere în autoritățile publice sau din alte motive, nu apelează după ajutor la organele de drept. O altă parte a criminalității latente este alcătuită din infracțiunile care atentează nu asupra unei persoane concrete, ci dăunează intereselor sociale sau de stat, acestea incluzând traficul de droguri, arme, substanțe explozive, multe infracțiuni în domeniul economic, etc.

Mecanismul de formare a infracționalității latente este divers, dar sarcina activității speciale de investigație constă în identificarea faptelor infracționale ascunse (latență creată prin mascarea sau distrugerea urmelor unei infracțiuni etc.); depistarea infracțiunilor latente dintre cele nedecarate de cetățeni; dezvăluirea faptelor penale care provoacă prejudicii cetățenilor, intereselor publice sau ale statului. Acestea din urmă includ traficul ilicit de droguri, arme, explozibili, multe infracțiuni economice, anumite tipuri de fraudă și altele [12, p.20-27].

Criminalitatea latentă este una dintre condițiile pentru formarea și existența îndelungată a grupurilor criminale durabile și creșterea numărului de criminali profesioniști. Anume în acest context sarcina relevării atentatelor criminale latente în procesul realizării activității speciale de investigații devine foarte actuală. Îndeplinirea acestei sarcini este corelată de punerea în aplicare a activității de căutare operativă ca una dintre tipurile activității speciale de investigație în cursul căreia are loc colectarea pro-activă a informațiilor primare despre semnele activității infracționale și a persoanelor implicate.

1.2 Prevenirea infracțiunilor este a doua sarcină din lanțul primei grupe de sarcini. Este absolut logic ca serviciile specializate de investigație îndată ce au relevat semne concrete că se pregătește o anumită infracțiune să intervină operativ în sensul prevenirii respectivei infracțiuni. În astfel de situații ofițerii de

conspiratorial methods and means.

In the literature it has been pointed out very correctly that no other activity of law enforcement bodies has more effective opportunities to detect and prevent premeditated crimes as it has the special activity of investigations, which gives it a high level of social and legal importance [9, p.22].

Secondly, the detection of criminal attacks also involves the unmasking of latent criminal acts, the existence of which is not known based on official sources [10, p.173]. According to the estimates made by criminologists, the level of latent crime, also called black or occult crime, exceeds several times the number of officially registered crimes [11, p.189].

A considerable part of the crimes remain latent because the victims do not seek the help of law enforcement agencies since they do not trust public authorities or for other reasons. Another part of latent crime consists of crimes that do not harm a specific person but harm social or state interests, including trafficking in drugs, weapons, explosives, many economic crimes, and so on.

The mechanism for forming latent crime is diverse, but the task of the special investigation activity is to identify the hidden criminal facts (latency created by masking, destroying the traces of a crime, etc.); detecting latent crimes among those not reported by citizens; disclosure of criminal acts that cause harm to citizens, public interests or the state. The latter include illicit drug trafficking, weapons, explosives, many economic crimes, certain types of fraud and others [12, p.20-27].

Latent crime is one of the conditions for the formation and long-term existence of sustainable criminal groups and an increase in the number of professional criminals. It is in this context that the task of revealing latent criminal attacks in the process of carrying out the special investigative activity becomes very topical. The fulfillment of this task is correlated with the implementation of the operational search activity as one of the types of special investigation activity during which the proactive collection of primary information about the signs of criminal activity and the persons involved takes place.

investigații trebuie să facă tot posibilul pentru a determina autorul să întrerupă activitățile criminale planificate și să abandoneze definitiv ideile criminale.

Soluționarea problemelor ce țin de prevenirea infracțiunilor trebuie considerată prioritară în raport cu alte sarcini ale activității speciale de investigații, deoarece soluționarea ei exclude necesitatea îndeplinirii următoarelor sarcini: curmarea, descoperirea și cercetarea infracțiunilor.

Importanța prevenirii infracțiunilor mai constă și în: formarea în rândul societății civile a sentimentului de siguranță și încredere în organele de ocrotire a normelor de drept ale statului; economisirea resurselor logistice pentru îndeplinirea celorlalte sarcini, în special fiind vorba despre descoperirea și cercetarea infracțiunilor; economisirea represiei penale și a resurselor financiare de întreținere a persoanelor trase la răspundere penală și condamnate; economisirea cheltuielilor financiare pentru investigarea infracțiunilor, pentru întreținerea, salarizarea și asigurarea organelor antrenate în combaterea criminalității etc.

Prevenirea infracțiunilor este privită prin prisma influenței preventive asupra condițiilor și motivelor care conduc la săvârșirea infracțiunilor sau asupra comportamentului unei anumite persoane (grup de persoane) pentru a o împiedica să comită o infracțiune. Această sarcină constă și în neadmiterea comiterii infracțiuni posibile, planificate, pregătite sau care se află la faza de tentativă.

Un loc important în prevenirea atentelor criminale îl ocupă identificarea indivizilor predispuși să comită infracțiuni, printre acestea fiind persoanele: 1) anterior condamnate; 2) care duc un stil de viață antisocial; 3) consumatori de produse alcoolice, narcotice și toxice; 4) care manifestă o lipsă pronunțată de respect față de legislația în vigoare, societate și organele de ocrotire a normelor de drept etc.

În teoria activității speciale de investigații pot fi întâlnite diferite interpretări a sarcinii de prevenire a infracțiunilor. Unii cercetători consideră că aceasta se referă la activitatea subdiviziunilor specializate îndreptată spre depistarea persoanelor care pregătesc infracțiuni, precum și efectuarea măsurilor necesare pentru împiedicarea implementării intențiilor criminale [13, p.50]. Alții sunt de părere că prevenirea infracțiunilor

1.2 Crime prevention is the second task in the chain of the first task force. It is absolutely logical that the specialized investigation services as soon as they have revealed concrete signs that a certain crime is being prepared should intervene operatively in order to prevent that crime. In such cases, the investigating officers must do their utmost to persuade the perpetrator to discontinue the planned criminal activities and undoubtedly to abandon the criminal ideas.

Solving crime prevention issues should be considered a priority in relation to other tasks of the special investigation activity, as solving them excludes the need to perform the following tasks - stopping, detecting and investigating crimes.

The importance of crime prevention also consists in: forming in the civil society the feeling of security and trust in the law enforcement bodies of the state; saving logistical resources to perform other tasks, especially in crime detection and investigation; saving criminal repression and financial resources for the maintenance of criminally liable and convicted persons; saving financial expenses for the investigation of crimes, for the maintenance, pay and insurance of the bodies involved in the fight against crime, etc.

Crime prevention is viewed through the prism of the preventive influence on the conditions and motives that lead to the commission of crimes or on the behavior of a certain person (group of people) to prevent him from committing a crime. This task also consists in not admitting the commission of as many crimes as possible, planned, prepared or being in the attempted phase.

An important place in the prevention of criminal attacks is occupied by the identification of persons prone to commit crimes, among which are the persons: 1) previously convicted; 2) who lead an antisocial lifestyle; 3) consumers of alcoholic, narcotic and toxic products; 4) which show a pronounced lack of respect for the legislation in force, the society and the law enforcement bodies, etc.

Different interpretations of the task of crime prevention can be found in the theory of special investigative activity. Some researchers

ar trebui tratată atât prin prisma prevenirii individuale, cât și prin optica prevenției generale. În acest context prevenirea *generală* cuprinde activitățile de depistare, înlăturare și neutralizare a cauzelor și condițiilor care contribuie la comiterea infracțiunilor, iar prevenirea *individuală* se referă la depistarea persoanelor care uneltesc și pregătesc săvârșirea infracțiunilor, precum și determinarea acestora să renunțe la intențiile lor criminale [14, p.23].

Se pare totuși că din perspectiva activității speciale de investigații mai corect ar fi ca problema prevenirii infracțiunilor să fie soluționată doar prin prisma prevenției individuale, nu și a celei generale. Prevenirea generală este mai degrabă o măsură cu caracter administrativ și nu este o competență exclusivă a ofițerilor de investigație. Prevenirea generală, fiind de competența mai multor organe de drept, nu implică efectuarea măsurilor speciale de investigații. Legea cu privire la activitatea specială de investigații nu reglementează emiterea unor acte, ordine în vederea înlăturării cauzelor și condițiilor care favorizează criminalitatea. Prin urmare, putem afirma că reglementarea competenței de prevenție generală atribuită inclusiv ofițerilor de investigații ține de dreptul administrativ.

Concluzionând, menționăm că prevenirea criminalității în sensul activității speciale de investigație se referă la prevenirea individuală a infracțiunilor. Obiectul acestei sarcini sunt persoanele ale căror comportament și stil de viață indică o posibilitate reală că vor comite infracțiuni.

1.3 Curmarea infracțiunilor presupune privarea persoanei/persoanelor de posibilitățile reale de a duce până la sfârșit infracțiunea, adică neadmiterea consecințelor grave în urma săvârșirii infracțiunii.

În activitatea specială de investigații rezolvarea problemelor ce țin de curmarea infracțiunilor, de regulă, se încheie cu reținerea în flagrant a persoanei/persoanelor la etapa de pregătire sau tentativă a infracțiunii, de exemplu, atunci când sunt vândute droguri, arme de foc, când sunt fabricați bani falși, titluri de valoare, documente, când se atentează la viața unei persoane, sau se încearcă sustragerea unor bunuri, în timpul tentativei de evadare din locurile de detenție etc.

În majoritatea cazurilor, curmarea in-

believe that this refers to the activity of specialized subdivisions aimed at detecting persons preparing crimes, as well as taking the necessary measures to prevent the implementation of criminal intent [13, p.50]. Others believe that crime prevention should be addressed both in terms of individual prevention and in terms of general prevention. In this context, general prevention includes the activities of detecting, removing and neutralizing the causes and conditions that contribute to the commission of crimes, and individual prevention refers to the detection of persons who conspire and prepare to commit crimes, as well as their determination to give up their criminal intentions [14, p.23].

However, it seems that from the perspective of the special investigation activity, it would be more correct for the problem of crime prevention to be solved only in terms of individual prevention and not general prevention. General prevention is rather an administrative measure and is not the exclusive competence of the investigating officers. General prevention, being the responsibility of several law enforcement bodies, does not involve carrying out special investigative measures. The law on special investigative activity does not regulate the issuance of acts, orders in order to remove the causes and conditions that favor crime. Therefore, we can say that the regulation of the general prevention competence attributed also to the investigation officers belongs to the administrative law.

In conclusion, we mention that the prevention of crime in the sense of the special investigation activity refers to the individual prevention of crimes. The object of this task is people whose behavior and lifestyle indicate a real possibility that they will commit crimes.

1.3 The termination of the offenses implies the deprivation of the person / persons from the real possibilities to carry out the offense until the end, i.e. the non-admission of the serious consequences following the commission of the offense.

In the special investigation activity, solving the problems related to the cessation of crimes, usually ends with the flagrant detention of the person / persons at the stage of

fracțiunilor poate avea loc doar după identificarea persoanelor care le zămislesc sau pregătesc și se realizează în cazurile în care nu s-a reușit prevenirea infracțiunii pregătite.

Aspectul investigativ-operativ al realizării prezentei sarcini presupune aplicarea tehnicilor conspirative, a legendelor, crearea condițiilor favorabile pentru serviciile specializate în domeniul investigațiilor speciale care exclud finalizarea acțiunilor pregătitoare până la capăt, dacă în alt mod nu a fost posibilă sistarea activităților de pregătire sau tentativă a infracțiunii.

1.4 Identificarea persoanelor care organizează infracțiuni și/sau le comit este componenta indispensabilă a relevării atentatelor criminale, prevenirii și curmării infracțiunilor. Identificarea persoanelor în acest caz se face până la declanșarea procesului penal sau a urmării penale. Însă, dacă făptuitorul rămâne, totuși, neidentificat și după această etapă a procesului investigativ, identificarea persoanei se va face în cadrul realizării sarcinii de descoperire și cercetare a infracțiunilor.

Termenul „identificare” provine din cuvântul latin *identificare* – „stabilirea coincidenței a ceva cu ceva”. Definiția identificării formulată de vestitul profesor R. Belkin este în concordanță cu această traducere: „Identificarea”, scrie el, „este procesul de stabilire a identității unui obiect sau a unei persoane pe baza unei combinații de caracteristici generale și particulare prin compararea acestora” [15, p.78].

Această definiție indică faptul că esența epistemologică a identificării se bazează pe o serie de legi, categorii și concepte dialectice fundamentale, care constituie baza ei științifică.

Identificarea persoanei se realizează prin desfășurarea unui complex de măsuri speciale de investigații, informativ-operative, de identificare și căutare, inclusiv criminalistice și acțiuni procesual-penale [16, p.192-201]. Identificarea persoanei este prevăzută de legiuitor și ca măsură specială de investigație separată, definită la art.36 al Legii nr.59 din 29.03.2012.

2. A doua grupă de sarcini include:

- *descoperirea și*
- *cercetarea infracțiunilor.*

Anterior, în Legea nr.45/1994 cu privire la activitatea operativă de investigații, această grupă de sarcini nu a fost evidențiată

preparation or attempt of the crime, for example, when drugs, firearms are sold, when they are make counterfeit money, securities, documents, when a person's life is threatened, or when they try to steal property, while trying to escape from places of detention, etc.

In most cases, the cessation of crimes can take place only after the identification of the persons who conceive or prepare them and is carried out in cases where the prepared crime has not been prevented.

The investigative-operative aspect of carrying out this task involves the application of conspiracy techniques, legends, creating favorable conditions for specialized services in the field of special investigations that exclude the completion of preparatory actions to the end, otherwise it was not possible to stop training or attempt to crime.

1.4 The identification of persons who organize and / or commit crimes is an indispensable component of the detection of criminal attacks, the prevention and cessation of crimes. The identification of the persons in this case is done until the initiation of the criminal trial or the criminal investigation. However, if the perpetrator remains unidentified even after this stage of the investigative process, the identification of the person will be done during the performance of the task - the discovery and investigation of crimes.

The term “identification” comes from the Latin word *identification* - to identify and means in translation “the coincidence of something with something”. The definition of identification formulated by the famous Professor R. Belkin is consistent with this translation: “Identification”, he writes, “is the process of establishing the identity of an object or a person based on a combination of general and particular characteristics by comparing them” [15, p.78].

This definition indicates that the epistemological essence of identification is based on a series of fundamental dialectical laws, categories and concepts, which also constitute its scientific basis.

The identification of the person is achieved by carrying out a complex of special measures of investigations, informative-operative, identification and search, including foren-

separat, ea regăsindu-se încorporată în prima grupă alături de relevare, prevenire și curmare a infracțiunilor. Mai corect ar fi să spunem că doar descoperirea infracțiunii se regăsea în acea grupă de sarcini, în timp ce cercetarea infracțiunilor era o sarcină doar a procesului penal, nu însă a activității speciale de investigații. În urma reformei juridice din 2012, legiuitorul a revăzut sistemul de sarcini ale activității speciale de investigații și a separat scopul de descoperire a infracțiunilor de restul sarcinilor din prima grupă și a creat o grupă nouă, adăugând la ea și obiectivul cercetării infracțiunilor. Această revizuire a grupelor de sarcini face parte din reconceptualizarea metodologiei de acumulare a probelor în procesul penal. Anterior se considera că probele la cercetarea infracțiunilor pot fi acumulate doar prin procedeele probatorii prevăzute în Legea procesual-penală, dar nu și prin efectuarea măsurilor speciale de investigații care se regăseau într-o altă lege. Schimbările realizate au făcut ca probele să fie acumulate și prin efectuarea măsurilor speciale de investigații, acestea, sau mai bine zis o mare parte din ele, fiind totodată incluse în Codul de procedură penală. S-a decis ca măsurile speciale de investigație incluse în cod să fie efectuate nu doar pentru cercetarea infracțiunilor, ci și pentru descoperirea infracțiunilor. Aceasta este explicația apariției unei noi grupe de sarcini pe care o și abordăm.

Până să descoperim conținutul fiecărei sarcini în parte, trebuie spus faptul că măsurile incluse în Codul de procedură penală, acestea fiind $\frac{3}{4}$ din totalul măsurilor prevăzute în Legea nr.59/2012, pot fi efectuate pentru descoperirea și cercetarea infracțiunilor, dar strict în limitele urmăririi penale (art.132¹ și 132² CPP; art.18 alin.(3) Legea nr.59/2012)[17; 18].

2.1. Prin descoperirea infracțiunilor înțelegem sistemul de acțiuni și măsuri speciale de investigații efectuate în scopul identificării persoanei care a comis o infracțiune, precum și în scopul asigurării posibilităților corespunzătoare de a o atrage la răspundere penală în baza acumulării informațiilor și dobândirii probelor necesare pentru aceasta. Necesitatea soluționării unor astfel de probleme apare permanent în cazurile comiterii infracțiunilor latente, când nici părții vătămate și nici organelor de drept nu le sunt cunoscute persoanele care au săvârșit infracțiunea.

and criminal proceedings [16, p.192-201]. The identification of the person is also provided by the legislator as a special measure of separate investigation, defined in art.36 of Law no. 59 of 29.03.2012.

2. The second group of tasks includes:

- Discovery and
- Investigation of crimes.

Previously, in Law no. 45/1994 on the operative activity of investigations, this group of tasks was not highlighted separately, it being incorporated in the first group along with the detection, prevention and termination of crimes. It would be more correct to say that only the discovery of the crime was in that group of tasks, while the investigation of crimes was a task only of the criminal process but not of the special investigation activity. Following the 2012 legal reform, the legislator revised the task force of the special investigation activity and separated the task of detecting crimes from the rest of the tasks in the first group and created a new group, adding to it the task of investigating crimes. This review of task forces is part of the reconceptualization of the methodology for accumulating evidence in criminal proceedings. Previously, it was considered that the evidence for the investigation of crimes can be accumulated only through the evidentiary procedures provided in the Criminal Procedure Law but not through the performance of special investigative measures that were found in another law. The changes that took place meant that the evidence was also accumulated by carrying out special investigative measures, which, or rather a large part of them, were also included in the Code of Criminal Procedure. It was decided that the special investigative measures included in the code should be carried out not only for the investigation of offenses but also for the detection of offenses. This is also the explanation for the emergence of a new group of tasks that we are approaching.

Until we discover the content of each task, it must be said that the measures included in the Code of Criminal Procedure, these being $\frac{3}{4}$ of the total measures provided in Law no.59 / 2012, can be carried out for the discovery and investigation of crimes, but strictly within the limits of criminal law (art. 1321 and 1322 CCP;

Menționăm că problema descoperirii infracțiunilor poartă un caracter complex, deoarece rezolvarea acesteia este imposibilă fără acumularea suficientelor probe care să dovedească vinovăția făptuitorului. De fiecare dată când suntem în prezența unui caz împlinit și care însușește semnele unei infracțiuni trebuie să începă urmărirea penală (art.274 CPP), cu condiția că nu există vreo circumstanță care ar împiedica aceasta (art.275 CPP). Efectuarea acțiunilor de urmărire penală au caracter prioritar comparativ cu efectuarea măsurilor speciale de investigații, acestea din urmă având caracter subsidiar, aplicându-se doar atunci când pe altă cale este imposibil de realizat scopul procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor (art.132¹ CPP).

Din punct de vedere teoretic nu există unanimitate de opinii nici în privința conținutului noțiunii de descoperire a infracțiunilor și nici în privința momentului în care s-ar considera că infracțiunea este descoperită. În viziunea unor cercetători descoperirea infracțiunii constă în depistarea unui eveniment (fapt) al săvârșirii unei infracțiuni, prin interogarea făptașului. Momentul descoperirii este asociat cu reținerea bănuțului, alegerea unei măsuri preventive și interogarea acestuia [19, p.35-36]. Alți cercetători sunt de părere că descoperirea infracțiunilor constă în depistarea infracțiunii și a persoanelor vinovate cărora li s-a înaintat învinuirea. Momentul descoperirii infracțiunii corespunde momentului întocmirii ordonanței de învinuire [20, p.43-44].

O altă opinie este că descoperirea infracțiunii înseamnă procesul de stabilire integrală a tuturor elementelor obiectului probării. Momentul descoperirii coincide cu sfârșitul urmării penale și întocmirea rechizitoriului [21, p.179-180]. Următoarea opinie este că descoperirea infracțiunilor presupune probarea tuturor circumstanțelor cauzei de către organele de urmărire penală și instanța de judecată [22, p.46]. Momentul descoperirii este determinat de pronunțarea sentinței de condamnare sau chiar de intrarea acesteia în vigoare [23, p.51]. Există și părerea potrivit căreia descoperirea infracțiunilor este un proces continuu și durează de la stabilirea unei infracțiuni comise sau a unor semne ale unei infracțiuni deja cunoscute (înregistrate), dar săvârșite în condiții de

art. 18 paragraph (3) Law no. 59/2012) [17; 18].

2.1 By detecting crimes we mean the system of actions and special measures of investigation carried out in order to identify the person who committed a crime, as well as to ensure the appropriate possibilities to prosecute him based on the accumulation of information and obtaining the necessary evidence. The need to solve such problems arises permanently in the cases of committing latent crimes, when neither the injured party nor the law enforcement bodies are known to the persons who committed the crime.

We mention that the problem of discovering crimes is complex, because it is impossible to solve it without accumulating enough evidence to prove the perpetrator's guilt. Every time we are in the presence of a fulfilled case and which shows the signs of a crime, the criminal investigation must begin (art. 274 CCP), provided that there is no circumstance that would prevent it (art. 275 CCP). The carrying out of criminal prosecution actions in the framework of criminal prosecution has priority character compared to the carrying out of special investigative measures, the latter having subsidiary character is applied only when otherwise the purpose of the criminal process is impossible and / or the activity of administration of evidence (art. 132¹ CCP).

From a theoretical point of view, there is no unanimity of opinion either on the content of the notion of discovery of crimes or on the moment when it would be considered that the crime is discovered. In the view of some investigators, the discovery of the crime consists in the detection of an event (fact) of the commission of a crime, the interrogation of the perpetrator. The moment of discovery is associated with the detention of the suspect, the choice of a preventive measure and his interrogation [19, p.35-36]. Other investigators believe that the discovery of the crimes consists in detecting the crime and the culprits who have been charged. The moment of discovery of the crime corresponds to the moment of drawing up the indictment order [20, p.43-44]. Another opinion is that the discovery of the crime means the process of establishing in full all the elements of the object of the evidence. The moment of

latentă, atunci când este necesar să se stabilească persoana care a comis-o și până la momentul pronunțării unei hotărâri judecătorești [24, p.22]. În doctrina națională la acest subiect s-a menționat că limitele sarcinii de descoperire a infracțiunii nu corespund cu limitele urmării penale. Limita inițială a procesului de descoperire apare înaintea momentului de pornire a urmării penale, fiind în coincidență cu momentul efectuării măsurilor de relevare și documentare a semnelor infracționale sau cu timpul efectuării actelor de constatare. Limita finală a descoperirii infracțiunii coincide cu momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare [25, p.174-175].

Cele relatate demonstrează complexitatea problemei abordate, dar și tendința insistentă a cercetătorilor de a o rezolva, ceea ce este un fapt îmbucurător. Observăm că fiecare concept asociază descoperirea infracțiunii cu identificarea persoanei care a comis-o; alții includ pe lângă aceasta și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea. Lipsa consensului este mai mult axată pe momentul în care infracțiunea este considerată descoperită. Acest moment este strâns legat de etapele procesului penal și de statutul procesual al persoanei care a comis infracțiunea (bănuț, învinut, inculpat, condamnat).

Desigur că doar instanța de judecată este în drept să se pronunțe asupra vinovăției unei persoane și doar după pronunțarea sentinței suntem în prezența celui mai înalt grad de siguranță că infracțiunea a fost descoperită. Totodată, nu putem nega nici faptul că după emiterea ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț infracțiunea rămâne nedescoperită. Desigur că în acest caz vom avea un grad mai scăzut de siguranță în ceea ce privește vinovăția persoanei, însă acesta este suficient de mare pentru a trage concluzia că a fost găsită persoana care a comis infracțiunea. Mai departe urmează să se stabilească toate circumstanțele în care s-a produs respectiva infracțiune. Aceste investigații deja fac parte din conținutul următoarei sarcini – cercetarea infracțiunii.

Negarea acestui fapt ar însemna ca nici urmărirea penală și nici procesul penal să nu mai poată să înceteze în baza temeiurilor de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) CPP. În plus, aceasta ar însemna că nici instituția liberării de răspundere penală

discovery coincides with the end of the criminal investigation and the preparation of the indictment [21, p.179–180]. The following opinion is that the discovery of crimes involves the proof of all the circumstances of the case by the criminal investigation bodies and the court [22, p.46]. The moment of discovery is determined by the pronouncement of the sentence or even by its entry into force [23, p.51]. There is also the view that the discovery of crimes is an ongoing process and takes time to establish a crime committed or signs of a crime already known (recorded), but committed on a latent basis, when it is necessary to establish the perpetrator until the moment of pronouncing a court decision [24, p.22]. In the national doctrine on this subject it was mentioned that the limits of the task of discovering the crime do not correspond to the limits of the criminal investigation. The initial limit of the discovery process appears before the moment of starting the criminal investigation, being in coincidence with the moment of carrying out the measures of revealing and documenting the criminal signs or with the time of carrying out the ascertainment acts. The final limit of the discovery of the crime coincides with the moment of the final sentence of conviction [25, p.174-175].

The reported data demonstrate the complexity of the problem addressed but also the insistent tendency of researchers to solve it which is a gratifying fact. We note that each concept associates the discovery of the crime with the identification of the person who committed the crime; others include, in addition, the circumstances in which the crime was committed. The lack of consensus is more focused on when the crime is considered discovered. This moment is closely related to the stages of the criminal process and to the procedural status of the person who committed the crime (suspected, accused, culprit, convicted).

Of course, only the court is entitled to rule on a person's guilt and only after the sentence is handed down are we in the presence of the highest degree of certainty that the crime has been discovered. At the same time, we cannot deny the fact that after the issuance of the order recognizing the person as a suspect, the crime remains undiscovered. Of course, in this

să nu poată fi aplicată în faza urmăririi penale, fiindcă este vorba despre liberarea persoanei care a comis o infracțiune adică a celei vinovate de comiterea infracțiunii.

2.2 Prin cercetarea infracțiunilor, din punct de vedere doctrinal, se înțelege un complex de acțiuni îndreptate spre studierea din toate punctele de vedere a tuturor circumstanțelor legate de comiterea infracțiunii, inclusiv acumularea probelor ce demonstrează vinovăția făptuitorului[26, p.25]. Din această perspectivă se pare că termenul cercetarea infracțiunilor include în sine și descoperirea infracțiunilor, însă, având în vedere că legiuitorul a delimitat descoperirea de cercetarea infracțiunilor, putem considera că prima noțiune răspunde la întrebarea cine a comis infracțiunea, iar a doua noțiune cuprinde restul întrebărilor legate de circumstanțele în care s-a produs infracțiunea.

3. A treia categorie de sarcini, sau mai bine zis, este vorba despre o singură sarcină ce vizează căutarea mai multor categorii de persoane, și anume care se ascund de organele de urmărire penală și judecătorești, precum și a celor care se eschivează de la ispășirea pedepsei penale și a celor dispărute fără urmă. Această sarcină presupune un sistem de măsuri organizatorice, procesuale, speciale de investigații și alte măsuri speciale, realizarea complexă a căroră asigură stabilirea locurilor de aflare și, în caz de necesitate, de reținere a persoanelor căutate.

3.1. Persoanele care se ascund de organele de urmărire penală și judecătorești sunt acei indivizi în privința cărora a fost emisă o ordonanță prin care li s-a atribuit un statut procesual de bănuț (art.63 CPP), învinuit sau inculpat (art.65 CPP), locul aflării cărora este necunoscut și în privința cărora este emisă ordonanța/încheierea de anunțare în căutare (art.288; 321 CPP).

Din categoria persoanelor care se eschivează de la pedeapsa penală fac parte persoanele în privința cărora a fost pronunțată sentința de condamnare, dar care se eschivează de la executarea pedepsei ori au evadat din locurile de detenție și în legătură cu aceasta a fost emisă ordonanța de anunțare în căutare.

3.2. Căutarea persoanelor dispărute fără urmă se referă la cei dispăruți pe neașteptate, neavând motive evidente pentru aceasta și locul aflării cărora rămâne necunoscut pentru rude și persoanele din anturajul apropiat.

case we will have a lower degree of certainty regarding the guilt of the person but this is high enough to conclude that the person who committed the crime has been found. Next, all the circumstances in which the crime occurred will be established. These investigations are already part of the content of the next task - the investigation of the crime.

2.2 The investigation of crimes, from a doctrinal point of view, means a complex of actions aimed at studying from all points of view all the circumstances related to the commission of the crime, including the accumulation of evidence proving the guilt of the perpetrator [26, p.25]. From this perspective, it seems that the term crime investigation also includes the discovery of crimes, but, given that the legislator delimited the discovery from the investigation of crimes, we can consider that the first notion answers the question of who committed the crime, and the second notion includes the rest of questions related to the circumstances in which the crime occurred.

3. The third category of tasks, or rather, is a single task aimed at finding several categories of persons, namely, those who hide from the criminal and judicial prosecution bodies, as well as those who evade from atonement for criminal punishment and those who disappeared without a trace. This task involves a system of organizational, procedural, special investigative and other special measures, the complex implementation of which ensures the establishment of locations and, if necessary, the detention of wanted persons.

3.1 The persons who hide from the criminal investigation and judicial bodies are the persons in respect of whom an ordinance was issued by which they were assigned a procedural status of suspect (art.63 CCP), accused or culprit (art.65 CCP), location of which it is unknown and in respect of which the search warrant is issued (art. 288; 321 CCP).

The category of persons evading the criminal sentence includes persons in respect of whom the sentence has been handed down but who are evading the execution of the sentence or who have escaped from places of detention and in connection with this the search warrant has been issued.

Persoanele dispărute fără urmă nu trebuie confundate cu cele dispărute fără veste. Prevederile Codului Civil stabilesc expres că persoana fizică poate fi declarată dispărută fără veste dacă lipsește de la domiciliu și a trecut cel puțin un an din ziua primirii ultimelor știri despre locul aflării ei. Disparația se declară de instanța de judecată la cererea persoanei interesate (art.165 CC). Rezultă că mai întâi persoana este considerată dispărută fără urmă, iar după expirarea termenului de un an va fi considerată de instanța de judecată dispărută fără veste dacă, desigur, nu va fi găsită sau nu se va întoarce acasă și nu se va cunoaște locul aflării ei.

Din categoria persoanelor dispărute fără urmă fac parte persoanele minore plecate de acasă, din școli-internat, cele care au evadat din centrele de plasament provizoriu, bolnavii care au plecat de acasă sau din spitalele de psihiatrie etc. Căutării, de asemenea, sunt supuse persoanele care au pierdut legătura cu rudele apropiate.

Sarcina căutării, în afară de categoriile de persoane indicate, se referă și la stabilirea identității cadavrelor neidentificate și a persoanelor care nu pot comunica informații despre sine din motive de vârstă sau stare de sănătate. Această afirmație reiese din prevederile pct.2) alin.(1) al art.19 al Legii nr.59/2012 conform căroră un temei pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații sunt „informațiile devenite cunoscute, privind persoanele dispărute fără urmă și necesitatea stabilirii identității cadavrelor necunoscute”.

4. Următoarea sarcină în cadrul ASI - Depistarea bunurilor provenite din activități ilegale și colectarea probelor privind aceste bunuri (art.2 lit.c¹ Legea nr.59/2012). Inițial, această sarcină nu se regăsea în Legea nr.59/2012, ea fiind introdusă prin Legea nr.326 din 23.12.13, MO 47-48/25.02.14 art.92; în vigoare 25.02.14. Propunerea introducerii acestei sarcini a aparținut Centrului Național Anticorupție[27], bazându-se pe prevederile din 1990 ale Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, în care se menționează că „*Fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare care să permită folosirea tehnicilor speciale de investigare pentru a facilita identificarea și urmărirea produselor și strângerea probelor*

3.2 The search for missing persons without a trace refers to those who have disappeared unexpectedly, with no obvious reasons for this and whose location remain unknown to relatives and close relatives.

Missing persons should not be confused with missing persons without news. The provisions of the Civil Code expressly state that the natural person may be declared missing without notice if he is absent from home and at least one year has passed since the day of receiving the latest news about his location. The disappearance is declared by the court at the request of the interested person (art.165 CC). It turns out that the person is first considered missing without a trace, and after the expiration of the one-year term, he will be considered missing by the court without notice if, of course, he is not found or does not return home and his location is unknown.

The category of missing persons without a trace includes minors who have left home, from boarding schools, people who have escaped from temporary placement centers, sick people who have left home or from psychiatric hospitals, etc. People who have lost touch with close relatives are also being searched.

The search task, in addition to the categories of persons indicated, also refers to establishing the identity of unidentified corpses and persons who cannot communicate information about themselves due to age or health. This statement follows from the provisions of point 2) paragraph (1) of art.19 of Law no.59 / 2012 according to which a reason for carrying out special investigative measures are unknown corpses”.

4. The next task within SIA - Detection of goods from illegal activities and collection of evidence on these goods (art. 2 letter c¹ Law no. 59/2012). Initially, this task was not found in Law no. 59/2012, it was introduced by Law no. 326 of 23.12.13, OJ 47-48 / 25.02.14 art.92; in force 25.02.14. The proposal to introduce this task came from the National Anticorruption Center [27], based on the provisions of the Council of Europe Convention on Laundering, Detection, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and Terrorist Financing of 1990, which states that “*Each Party shall adopt*

privind aceste produse, cum ar fi, spre exemplu, observarea, interceptarea telecomunicațiilor, accesul la sistemele informatice și ordinul de a prezenta anumite documente” (art.7 par.3).

Ideea introducerii acestei sarcini în Legea nr.59/2012 a coincis cu ceea ce spunea Cecilia Malmström, Comisarul European pentru Afaceri Interne, în cadrul unui comunicat de presă din 12 martie 2012: „*Trebuie să îi lovim pe infractori acolo unde îi doare mai tare, să le luăm banii și să redirectionăm profiturile acestora în economia licită, în special în această perioadă de criză. Autoritățile de aplicare a legii și autoritățile judiciare trebuie să dispună de instrumente mai bune pentru depistarea acestor bani. De asemenea, au nevoie de mijloace mai numeroase care să le permită recuperarea unei proporții mai mari a bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni*” [28].

Din conținutul aceluiași comunicat vedem că în baza estimărilor ONU, în 2009, suma totală a produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni ar fi fost de aproximativ 2,1 miliarde de dolari, echivalentul a 3,6% din PIB-ul global în anul respectiv. Majoritatea acestor fonduri ilicite sunt spălate și reinvestite în economia licită, sub 1% din bunurile provenite din săvârșirea de infracțiuni fiind înghețate și confiscate. Sumele recuperate din activitățile de criminalitate organizată sunt modeste în raport cu veniturile enorme generate de activitățile ilegale, precum traficul de droguri, contrafacerea, traficul de ființe umane și de arme de calibru mic. Profiturile obținute din desfășurarea de activități de criminalitate organizată în UE sunt considerabile. De exemplu, se estimează că vânzarea de droguri ilicite generează în UE aproximativ 100 de miliarde de euro anual [28].

În Republica Moldova economia tenebră din anul 2013, conform datelor Centrului Analitic Independent Expert-grup, constituia 27,7% din PIB, iar conform datelor Biroului Național de Statistică pentru patru elemente ale economiei neobservate – 23,1% din PIB [29].

Deși în Republica Moldova exista un șir de instituții abilitate cu competențe de identificare, urmărire, recuperare și administrare a bunurilor provenite din infracțiuni (organe de investigație și urmărire penală, procuratura, instanțele judecătorești, inspectoratul fiscal etc.), totuși, activitatea acestora a fost estimată sub nivelul așteptărilor. S-a constatat că nu exista o

legislative and other measures, necessary to allow the use of special investigative techniques to facilitate the identification and tracing of products and the gathering of evidence on such products, as observation, interception of telecommunications, access to computer systems and ordering to present certain documents” (Art.7 paragraph 3).

The idea of introducing this task in Law no. 59/2012 coincided with what Cecilia Malmström, European Commissioner for Internal Affairs, said in a press release of March 12, 2012: “*We need to hit criminals where it hurts the most, to take their money and redirect their profits to the licit economy, especially in this time of crisis. Law enforcement and judicial authorities need better tools to track this money. They also need more resources to recover a larger share of the proceeds of crime*” [28].

From the contents of the same statement we see that based on UN estimates, in 2009, the total amount of proceeds of crime would have been about \$ 2.1 trillion, equivalent to 3.6% of global GDP in that year. Most of these illicit funds are laundered and reinvested in the licit economy, with less than 1% of the proceeds of crime being frozen and confiscated. The amounts recovered from organized crime activities are modest compared to the huge revenues generated by illegal activities, such as drug trafficking, counterfeiting, and trafficking in human beings and small arms. The benefits of organizing organized crime in the EU are considerable. For example, the sale of illicit drugs is estimated to generate around € 100 billion a year in the EU [28].

In the Republic of Moldova, the dark economy since 2013, according to the Independent Analytical Center Expert-group, accounted for 27.7% of GDP, and according to the National Bureau of Statistics for four elements of the unobserved economy - 23.1% of GDP [29].

Although in the Republic of Moldova there are a number of competent institutions with competences for identifying, prosecuting, recovering and administering assets arising from crimes (criminal investigation and prosecution bodies, prosecutor’s office, courts, tax inspectorate, etc.), their activity has been estimated below expectations. It was found that

coordonare și o comunicare coerentă între ele. Până în 2017 nu acționa nici o instituție-cheie care ar fi asigurat de o manieră adecvată investigațiile financiare, ceea ce reducea substanțial din eforturile și eficiența întregului lanț al instituțiilor abilitate să combată criminalitatea financiară și recuperarea bunurilor provenite din infracțiuni[30].

Prin adoptarea Legii nr.48/2017 s-a creat cadrul legal necesar pentru recuperarea bunurilor infracționale. În baza acestei legi a fost înființată Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, subdiviziune autonomă specializată în cadrul Centrului Național Anticorupție. Conform prevederilor legii în cadrul Agenției pot activa ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații, experți, specialiști în domeniul contabilității și al auditului, alți specialiști (art.8).

Conform structurii organizatorice în cadrul Agenției există mai multe direcții, printre care se regăsește și **Direcția investigații speciale**, misiunea căreia este efectuarea măsurilor speciale de investigație în vederea identificării bunurilor infracționale[31].

Vorbind de conținutul sarcinii discutate putem spune că însăși denumirea acesteia indică asupra bunurilor provenite din activități ilegale, cum ar fi activități infracționale și care conform art.106 CP urmează a fi supuse confiscării speciale sau conform art.106¹ CP – confiscării extinse.

Confiscarea specială este o măsură de siguranță de drept penal cu caracter patrimonial care constă în trecerea în patrimoniul statului a unor bunuri sau valori care au servit la săvârșirea infracțiunii sau au rezultat din săvârșirea acesteia, ori sunt deținute contrar legii. Ea se face în scopul excluderii pericolului de a fi săvârșite noi fapte penale[32]. Confiscării extinse sunt supuse și alte bunuri, care, deși nu au fost utilizate la săvârșirea infracțiunilor, însă proveniența acestora rezultă din activități infracționale. Așadar, confiscarea, totală sau parțială, a bunurilor unei persoane condamnate poate avea loc doar pentru săvârșirea unei infracțiuni care este susceptibilă să genereze, în mod direct sau indirect, beneficii economice, iar valoarea bunurilor este disproporționată în raport cu venitul legal al persoanei condamnate[33].

5. Ultima sarcină în cadrul ASI este *colectarea de informații despre posibile evenimente și/sau acțiuni care ar putea pune în pericol*

there was no coordination and coherent communication between them. Until 2017, there were no key institutions that would adequately ensure financial investigations, which substantially reduced the efforts and efficiency of the entire chain of institutions empowered to fight financial crime and recover assets from crime [30].

By adopting Law no. 48/2017, the necessary legal framework for the recovery of criminal assets was created. Based on this law, the Agency for the Recovery of Criminal Property was established; an autonomous subdivision specialized within the National Anticorruption Center. According to the provisions of the law, within the Agency may operate criminal investigation officers, investigating officers, experts, specialists in the field of accounting and auditing, other specialists (art. 8).

According to the organizational structure within the Agency, there are several directorates, including the **Special Investigations Department**, whose mission is to carry out special investigative measures to identify criminal assets [31].

Speaking of the content of the discussed task we can say that its very name indicates the goods from illegal activities such as criminal activities and which according to art.106 of the CC are to be subject to special confiscation or according to art.106¹ of the CC - extended confiscation.

In turn, *special confiscation* is a security measure of criminal law of a patrimonial nature which consists in the transfer to the state patrimonies of some goods or values that served to commit the crime or resulted from its commission, or are held against the law. It is done in order to exclude the danger of committing new criminal acts [32]. Extensive confiscation is subject to other assets, which, although not used in the commission of the offenses, their origin results from criminal activities. Therefore, the confiscation, in whole or in part, of the property of a convicted person can take place only for the commission of an offense which is likely to generate, directly or indirectly, economic benefits, and the value of the property is disproportionate to the legal income of the convicted person [33].

securitatea statului. Menționăm că aceasta se referă mai mult la activitatea Serviciului de Informații și Securitate. Totodată, toți ceilalți subiecți ai activității speciale de investigații, în limitele competenței lor, sunt obligați să întreprindă măsuri privind asigurarea securității statului prin acordarea ajutorului (informațional) Serviciului de Informații și Securitate, în cazurile în care acestora le-au devenit cunoscute informații valoroase la acest capitol.

Sarcina privind colectarea de informații despre evenimente sau acțiuni care pun în pericol securitatea statului nu se află în legătură directă cu procedura penală. Esența sarcinii în cauză constă în culegerea de informații despre evenimente și acțiuni, altele decât infracțiunile, dar care, de asemenea, prezintă pericol pentru securitatea de stat [34, p.176]. Colectarea informațiilor despre evenimente și acțiuni care cad sub incidența infracțiunilor și care pun în pericol securitatea de stat (infracțiunile ecologice, cele care atentează la securitatea de stat, militară, publică etc.) se subscriu sarcinilor de relevare, prevenire și curmare a infracțiunilor, precum și căutare și identificare a persoanelor care le organizează, le comit sau le-au comis.

În literatura de specialitate s-a menționat că sarcina abordată nu trebuie identificată cu sarcina de asigurare a securității statului, fiindcă aceasta din urmă, având caracter mai general, o include pe prima. Realizarea securității statului este posibilă doar apelând la actele normative care reglementează asigurarea securității naționale prin promovarea unei politici unice de stat în domeniul dat, prin aplicarea unui sistem de măsuri cu caracter economic, politic, organizatoric etc., adecvate amenințărilor reale cu impact asupra intereselor vitale ale persoanei, societății și statului [35].

Pentru realizarea atribuțiilor nemijlocite privind asigurarea securității naționale, în sistemul organelor executive ale statului sunt create organe de stat abilitate cu asigurarea securității naționale [36; 37]. Exercițarea activității speciale de investigații cu referire la sarcina nominalizată poartă un caracter preventiv. Aici, într-o anumită măsură, este realizată și sarcina prevenirii infracțiunilor care, însă, poartă un caracter strategic, global [38, p.8].

În doctrină s-a atras atenția asupra faptului că deși această sarcină este ultima în șirul celor prevăzute în art.2 al Legii nr.59/2012, în

5. The last task within the SIA is to gather information about possible events and / or actions that could endanger the security of the state. We mention that this refers more to the activity of the Intelligence and Security Service. At the same time, all other subjects of the special investigation activity, within the limits of their competence, are obliged to take measures to ensure state security by providing assistance (informational) to the Intelligence and Security Service, in cases where valuable information has become known to them within this chapter.

The task of collecting information on events or actions that endanger the security of the state is not directly related to criminal proceedings. The essence of the task in question is to gather information about events and actions, other than crimes, but which also pose a danger to state security [34, p.176]. The collection of information on events and actions that fall within the scope of the crimes and that endanger the state security (ecological crimes, those that threaten the state security, military, public, etc.) are subscribed to the tasks of detection, prevention and prosecution of crimes, such as searching for and identifying those who organize, commit, or have committed them.

It has been mentioned in the literature that the task addressed should not be identified with the task of ensuring state security, the latter being more general and includes the former. Achieving state security is possible only by appealing to the normative acts that regulate national security by promoting a single state policy in this field, by applying a system of economic, political, organizational measures, etc., appropriate to real threats with an impact on vital interests of the person, society and the state [35].

In order to carry out the direct attributions regarding the assurance of the national security, in the system of the executive organs of the state are created state bodies empowered with the assurance of the national security [36; 37]. The exercise of the special investigative activity with reference to the nominated task is of a preventive nature. Here, to a certain extent, the task of crime prevention is carried out, which, however, has a strategic, global character [38, p.8].

The doctrine drew attention to the fact

esență ea este una din principalele sarcini ale activității speciale de investigație și nu are legătură cu procesul penal[39, p.10].

În acest context, atragem atenția și asupra textului legal al acestei sarcini care, în viziunea noastră, îi reduce din importanță. În primul rând, trebuie spus că securitatea statului poate fi pusă în pericol nu doar prin acțiuni, ci și prin inacțiuni. Prin urmare, ar fi bine ca textul de lege al acestei sarcini pe lângă acțiuni să cuprindă și inacțiunile care ar putea pune în pericol securitatea statului. În al doilea rând, sarcina se limitează doar la acțiunile de culegere a informații despre evenimente sau acțiuni care ar putea pune în pericol securitatea statului. Mai corect ar fi dacă această sarcină ar include nu doar obținerea de informații, ci și luarea în limitele competenței a măsurilor necesare pentru prevenirea evenimentelor și acțiunilor (inacțiunilor) care reprezintă o amenințare la adresa intereselor statului, precum și furnizarea completă și în timp util a respectivelor informații către conducerea țării și către alte subdiviziuni de competența cărora ține eliminarea respectivelor amenințări și efecte dăunătoare. La acest ultim aspect, dar într-un alt context, au atras atenția și alți cercetători[40, p.95-110].

În **concluzie** reiterăm importanța sarcinilor activității speciale de investigație, care derivă din scopul acestui gen de activitate ce constă în protejarea și asigurarea valorilor constituționale (viața și sănătatea persoanei, securitatea cetățeanului și a statului, ordinea publică, drepturile și interesele legitime ale omului) prin culegerea de informații cu ajutorul măsurilor speciale de investigații. Necunoașterea conținutului sarcinilor activității speciale de investigații, precum și înțelegerea eronată a acestuia influențează negativ asupra procesului de realizare a respectivelor sarcini și, totodată, a deplinătății îndeplinirii lor, iar aceasta, la rândul său, echivalează cu nerealizarea scopului stabilit.

Prin prisma mecanismului actului infracțional s-a încercat explicarea logică a consecutivității șirului de sarcini puse în slujba activității speciale de investigații, precum și sistematizarea lor în grupe separate. În felul acesta, în viziunea autorului, este mai ușor să înțelegem natura acțiunilor care necesită să fie efectuate pentru îndeplinirea sarcinilor concrete. Totoda-

that although this task is the last in the series of tasks provided in art. 2 of Law no.59/2012 [39, p.10].

In this context, we also draw attention to the legal text of this task, which, in our view, reduces its importance. First of all, it must be said that the security of the state can be endangered not only by actions but also by inactions. Therefore, in addition to actions, the legal text of this task should include actions that could endanger the security of the state. Secondly, the task is limited to actions to gather information about events or actions that could endanger the security of the state. It would be more correct if this task included not only obtaining information but also taking the necessary measures to prevent events and actions (inactions) that pose a threat to the interests of the state, as well as the full and timely provision of information to the country's leadership and other subdivisions for which it is responsible for eliminating those threats and harmful effects. In this last aspect, but in a different context, other researchers have also attracted attention [40, p.95-110].

In conclusion, we reiterate the importance of the tasks of the special investigation activity deriving from the purpose of this type of activity which consists in protecting and ensuring the constitutional values (life and health of the person, security of the citizen and the state, public order, human rights and legitimate interests) information by means of special investigative measures. Not knowing the content of the tasks of the special investigation activity, as well as its misunderstanding, negatively influences the process of performing those tasks and, at the same time, the fullness of their fulfillment, and this, in turn, is equivalent to not achieving the established goal.

In view of the mechanism of the criminal act, an attempt was made to explain the logic of the sequence of tasks assigned to the special investigative activity, as well as to systematize them in separate groups. In this way, in the author's view, it is easier to understand the nature of the actions that need to be taken to accomplish the concrete tasks. At the same time, this approach offers the possibility to understand the legislative shortcomings that prevent the successful accomplishment of the tasks of the

tă, această metodă de abordare oferă posibilitatea înțelegerii carențelor legislative, care împiedică realizarea cu succes a sarcinilor activității speciale de investigații. Atribuirea acestor sarcini unui conținut mai larg decât cel pe care se cuvine să-l aibă din punct de vedere investigativ-operativ umbrește adevărata menire a acestora, fapt care le conferă un statut mai mult formal, decât unul real. Prin urmare multora le vine greu de înțeles necesitatea măsurilor speciale de investigație în afara limitelor urmăririi penale.

Lucrarea nu pretinde la epuizarea subiectului abordat, cu siguranță au mai rămas încă multe lucruri nespuse și poate că nici cele relatate vor isca controverse. Important însă este că am inițiat o discuție în speranța că acesteia i se vor alătura și alți cercetători, care vor contribui la dezvoltarea tinerei ramuri de drept cu un potențial enorm, dar nevalorificat pe deplin – activitatea specială de investigații.

special investigation activity. Assigning these tasks to a broader content than the one they should have from an investigative-operational point of view overshadows their true purpose, which gives them a more formal status than a real one. Therefore, many people find it difficult to understand the need for special investigative measures outside the scope of the criminal investigation.

The paper does not claim to exhaust the subject, certainly many things remain unsaid and perhaps those related will not be fully shared. The important thing is that we started a discussion in the hope that other researchers will join who will contribute to the development of the young branches of law with an enormous potential but not fully exploited - the special activity of investigations.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Tactica criminalistică; Activitatea operativă de investigații: (pentru uzul audienților)/ Veaceslav Didâc, Mihail Căpățici, Valeriu Cușnir, Victor Moraru; coord. principal: Elena Muraru; - Ch.: ELAN POLIGRAF SRL, 2009 - (Seria: Suporturi de curs). Cartea a X-a.
2. B. Glavan, Probleme teoretico-practice privind scopul și sarcinile activității speciale de investigații. În revista *Legea și viața*, Chișinău, nr. 5-6(353-354) 2021, pp. 66-73.
3. Iu. Larii, *Criminologie*. Centrul de Cercetări Științifice. - ed. rev. și adăugită. Chișinău: Cartea militară, 2020 (Tipogr. Academia „Ștefan cel Mare”). p. 173-195.
4. Iu. Larii, *Criminologie*, vol. I., Chișinău, 2004. p. 59.
5. Криминология. Учебное пособие для бакалавров. С.Л. Алексеев, Р.Р. Салимзянова / Под ред. А.Ю. Епихина, д.ю.н., профессора. Казань: ЧОУ ВПО «Академия социального образования», 2013. p.36.
6. Г.Г. Шиханцов, *Криминология*. Минск: Тесеј. 2006. // <http://ebooks.grsu.by/criminal/1-ponyatie-mekhanizma-prestupnogo-povedeniya.htm>
7. Е.А. Доля, *Использование в доказывании результатов оперативно-розыскной деятельности* [Текст]: монография / Е.А. Доля. - М.: СПАРК, 1996. с. 3.
8. Д.Ю. Шумилов, *Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учебник для вузов* 1. А.Ю. Шумилов. 3-е изд., доп. и перераб. М.: Издательский дом Шумиловой И.И., 2008 с. 12
9. Н.П. Водько, *Федеральный закон «Об оперативно-розыскной деятельности» в системе Российского законодательства: проблемы и решения* [Текст] / Н.П. Водько: монография. М.: Издательский дом Шумиловой И.И., 2007. с. 22
10. Tactica criminalistică; Activitatea operativă de investigații: (pentru uzul audienților)/ Veaceslav Didâc, Mihail Căpățici, Valeriu Cușnir, Victor Moraru; coord. principal: Elena Muraru; -Ch.: ELAN POLIGRAF SRL, 2009 - (Seria: Suporturi de curs). Cartea a X-a. p. 173.
11. V. Ursu, Gh. Varvarici. *Reflecții privind consecințele criminalității latente. Materialele conferinței științifico-practice internaționale din 26 iunie 2018. Criminalitatea transfrontalieră și transnațională:*

- Tendințe și forme actuale de manifestare, probleme de prevenire și combatere. P.189.
12. Т.В. Зеленская, Значение задач оперативно-розыскной деятельности в уголовном судопроизводстве. Сибирские уголовно-процессуальные и криминалистические чтения. 2008. №1. С.20-27.
  13. Основы оперативно-розыскной деятельности: учебное пособие / Е.С. Дубоносов; под ред. проф. Г.К. Синилова. – М.: Высшее образование, Юрайт-Издат, 2009. – с. 50.
  14. Комментарий к Федеральному закону «Об оперативно-розыскной деятельности» / О.А. Вагин, А.П. Исиченко, А.Е. Чечетин. – М.: «Деловой двор», 2009. – С. 23.
  15. Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия. М., 1997. С. 78.
  16. D. Roman, S. Popa. Identificarea persoanei prin măsuri și metode speciale de investigații. Studia Universitatis Moldavie, 2017, nr.3, p. 192-201 // <http://oaji.net/articles/2017/2053-1497009597.pdf>
  17. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4s-10/13 din 13.10.2013 disponibilă online http://jurisprudenta.csj.md/search_plen_csj.php?id=21 Vizitat: 27.03.2021.
  18. Recomandarea nr. 38 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, Disponibil [online]: http://jurisprudenta.csj.md/search_rec_csj.php?id=60. Vizitat: 27.03.2021.
  19. А.Н. Васильев, Введение в курс советской криминалистики. М., 1962; И.И. Карпец, Проблемы преступности. М., 1969. с. 152; Ю.В. Калинин, О понятии раскрытия преступлений // Вопросы криминалистической методологии, тактики и методики расследования. М., 1973. с. 35–36.
  20. В.А. Образцов, Теоретические основы раскрытия преступлений, связанных с ненадлежащим использованием профессиональных функций в сфере производства. Иркутск, 1986. р. 43–44.
  21. В.Г. Танасевич, Проблемы методики раскрытия и расследования преступлений // Советская криминалистика: теоретические проблемы. М., 1978. р. 179–180.
  22. Д.В. Костюкевич, О соотношении понятий «раскрытие преступлений» и «расследование преступлений». Актуальные вопросы оперативно-розыскной деятельности. Республиканская научно-практическая конференция. Минск, 2 июня 2017 г. с. 46
  23. С. Остроумов, С. Панченко, Критерии оценки раскрытия преступлений // Соц. законность. 1976. № 9. с. 51.
  24. Теория оперативно-розыскной деятельности: Учебник/ Под ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинского, Г.К. Синилова. М.: ИНФРА-М, 2006. р. 22.
  25. Tactica criminalistică; Activitatea operativă de investigații: (pentru uzul audiențelor)/ Veaceslav Didăc, Mihail Căpățici, Valeriu Cușnir, Victor Moraru; coord. principal: Elena Muraru; -Ch.: ELAN POLIGRAF SRL, 2009 - (Seria: Suporturi de curs). Cartea a X-a. p. 174-175.
  26. В.А. Дубривный, Деятельность следователя по расследованию преступлений/ (Общая характеристика. Цели. Действия). Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1987. р. 25.
  27. Tabelul obiecțiilor și propunerilor la proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative // http://www.justice.gov.md/public/files/transparenta_in_procesul_decizional/Sinteza_objectii_L_anticoruptie_07-10-2013.pdf
  28. Criminalitatea nu aduce venituri: măsuri de fier împotriva obținerii de profituri din activități infracționale // https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_12_235
  29. V. Ganciuov, T. Gutium, A. Ceban, Tendințele economiei neobservate în Republica Moldova // https://ince.md/uploads/files/1466412553_tendintele-economiei-tenebre.pdf
  30. Nota informativă la proiectul Legii privind Agenția recuperarea bunurilor infracționale // https://www.cna.md/public/files/proiecteelaborate/nota_ag.rec._bunuri_infr_11.2016.pdf
  31. Pagina oficială a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale // <https://www.cna.md/pageview.php?l=ro&idc=121>
  32. S. Cîrjanovschi, Despre utilitatea și necesitatea măsurii de confiscare specială: abordarea normativă și jurisprudențială // <https://juridicemoldova.md/8269/des->

- pre-utilitatea-si-necesitatea-masurii-de-confiscare-speciala-abordarea-normativa-si-jurisprudentiala.html
33. S. Cîrjanovschi, I. Codreanu, Confiscarea specială și confiscarea extinsă: standarde europene în confiscarea și recuperarea activelor // <https://juridicemoldova.md/9010/confiscarea-speciala-si-confiscarea-extinsa-standarde-europene-in-confiscarea-si-recuperarea-activelor.html>
34. Tactica criminalistică; Activitatea operativă de investigații: (pentru uzul audiențelor)/ Veaceslav Didâc, Mihail Căpățici, Valeriu Cușnir, Victor Moraru; coord. principal: Elena Muraru, Ch.: ELAN POLIGRAF SRL, 2009 - (Seria: Suporturi de curs). Cartea a X-a. p. 176.
35. Vladimir Foșnea, Vitalie Sîli, Unele aspecte de ordin general privind esența și particularitățile activității speciale de investigate. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/157_169_Unele%20aspecte%20de%20ordin%20general%20privind%20esența%20și%20particularitățile%20activității%20speciale%20de%20investigații.pdf
36. Legea privind aprobarea Concepției securității naționale a Republicii Moldova nr. 112-XVI din 22.05.2008 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-98/357 din 03.06.2008 (art.1, 6).
37. Legea privind organele securității statului nr. 619-XIII din 31.10.1995 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 10-11/115 din 13.02.1997 (art.1, 3).
38. Основы оперативно-розыскной деятельности: Учебное пособие. – 3-е изд., доп. и перераб. / Под ред. А.Е. Чечетина. Барнаул: Барнаульский юридический институт МВД России, 2007. с. 8
39. Постатейный комментарий к Федеральному закону «Об оперативно-розыскной деятельности / Под ред. А. Б. Смушкина. М., 2008. с.10.
40. С. И. Захарцев, Оперативно-розыскная политика: понятие и сущность / С. И. Захарцев, В. П. Сальников // Юридическая наука: история и современность. 2016. № 4. с. 95-110.

Despre autor:

Boris GLAVAN,

*doctor în drept, conferențiar universitar,
Catedra „Investigații operative și securitate informațională”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
e-mail: gba74@rambler.ru*

About author:

Boris GLAVAN,

*PhD, associate professor,
Chair “Special Investigation Activity
and Anti-Corruption”
of the Academy “Ștefan cel Mare” of the MIA
e-mail: gba74@rambler.ru*